

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2010. október 28.

MŰVÉSZETTÖRTÉNET

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**NEMZETI ERŐFORRÁS
MINISZTERIUM**

Általános tudnivalók

- A feleletválasztó vagy egyszerű feleletalkotó feladatok esetében a választ csak akkor lehet helyesnek tekinteni, ha azonos vagy egyenértékű a javítási-értékelési útmutatóban feltüntetett válasszal.
- Az olvashatatlan válaszok hibásnak minősülnek.
- Ha az adott választ nem a megfelelő helyre írja be, vagy a feladatban megadotthoz képest máshogy jelöli a vizsgázó, de a megoldás teljesen egyértelmű, a válasz elfogadható.
- Hosszabb feleletalkotó, esszékérdések esetében a feladatmegoldásban úgynevezett „kulcskifejezéseket” vagy fontos válaszelemeket kell keresni. A javítási-értékelési útmutató ebben az esetben ezeket a fontos válaszelemeket tünteti fel.
- Elfogadható helyes válaszként minden olyan válaszelem is, amely a javítási-értékelési útmutatóban szereplő adott kulcskifejezéssel (vagy szinonimájával) azonos értékű, illetve azonos a jelentése (pl. a kulcskifejezés körülírása, jellemzése).
- Hosszabb feleletalkotó, illetve esszékérdések esetében gyakran lehetősége van az értékelőnek az útmutatóban nem szereplő, de az értékelő által helyesnek ítélt válaszelem elfogadására is 1–2 pont erejéig.
- Az azonos értékű, azonos jelentésű kulcsfogalmakat „/” jel választja el a javítási-értékelési útmutatóban.
- A részletes útmutatóban zárójelbe „()” tett részek nem képezik feltétlenül a megoldás részét, hanem további magyarázatokkal segítik az értékelőt.
- Azon feladatoknál, ahol alkotókat kell felismerni és megnevezni a magyar nevek esetében csakis a teljes, hibátlanul írt név fogadható el.
- Az idegen művésznevek írásánál elfogadható csak a vezetéknev és a helyesírási hibákért nincs pontlevonás, ha az nem okoz félreértést.

1. feladat	Összesen 10 pont
-------------------	-------------------------

1/a-b.)

		betűjel	korstílus megnevezése
1.	Kolozsvári Tamás: Garamszentbenedeki Kálvária-oltár	C	gótika / gótikus stílus
2.	Madarász Viktor: Hunyadi László siratása	A	romantika
3.	Hunyadi Mátyás és Beatrix kettős portréja	D	reneszánsz / quattrocento
4.	Körösfői-Kriesch Aladár: A művészet forrása	F	szecesszió
5.	A pécsi altemplom lejáratainak faragványai	E	romanika / román kor

1/a.)	5 pont
-------	--------

1/b.)	5 pont
-------	--------

2. feladat	Összesen 8 pont
-------------------	------------------------

2/a.)

Szinyei Merse Pál
Majális

2/a.)	2 pont
-------	--------

2/b.)

- 1872–1873-ban / a 19. század második felében készült
- korai megjelenése Magyarországon a plein-air törekvéseknek
- Szinyeit foglalkoztatta a szín, fény, táj, tájba helyezett alakok problematikája
- a Majálist megelőzően számos olajvázlat készült hasonló felfogásban: Ruhaszárítás, Hinta, Kerti pad
- a képet Münchenben, Bécsben és Magyarországon is könnyen, vagy nyílt bírálattal fogadták, a meg nem értett Szinyei pályája ekkor tört derékba / követői csak 20 év múlva / jóval később akadtak
- egy domboldal látható a szabadba kiránduló vidám társasággal / gondtalan kikapcsolódás / évődés / a művész baráti köre (köztük majdani felesége Probstner Zsófia)
- a társaság tagjai lazán, szabálytalanul vannak elhelyezve / egy, a néző számára láthatatlan, nagy fa árnyéka foglalja keretbe a társaságot

- az alakok beállítása mentes a mesterkéeltségtől / természetes beállítás / gesztusok (pl. borosüvegért nyúló figura)
- a fű színe haragoszöld, beborítja a képfelület nagy részét, keskeny sávban jelenik meg a felhős ég kékje / merész kontrasztot alkot a fű zöldje, a takarók és a jobb szélén ülő nő ruhája
- élénk színpöttyökként jelennek meg a mezei virágok
- vázlatszerű frissesség
- napfényben fürdő táj / az árnyékban lévő színek is üdén ragyognak
- a francia impresszionisták műveit személyesen csak később ismerte meg
- egyéb elfogadható válaszelem

2/b.)

6 pont

3. feladat**Összesen 7 pont**

3/a.)

a történet kronologikus sorrendje	a képek betűjele
1.	C
2.	A
3.	B

3/a.)

3 pont

3/b.) MS mester

3/b.)

1 pont

3/c.)

a téma jellege	az ábrázolás betűjele
bibliai téma	E
történelmi esemény	D
zsáner jelenet	F

3/c.)

3 pont

4. feladat	Összesen 8 pont
-------------------	------------------------

4/a.)

		I	H
1.	a kubista festők / a kortársak Cézanne-t tekintették a kubizmus előfutárának	+	
2.	a kubista festők kedvelték az élénk, harsogó színeket		+
3.	a kubisták átvették Cézanne gondolatát, miszerint a természeti formákat kizárólag a látvány után kell ábrázolni		+
4.	a kubisták kompozícióikat dekoratív, organikus elemekből állították össze		+
5.	a kubizmus geometriai alapformákból építkezik	+	
6.	a kubisták – Cézanne nyomán – a természeti formákat is geometriai formákra redukálták	+	

4/a.)	6 pont
-------	--------

4/b.)

impresszionizmus
fauvezmus
expresszionizmus
 realizmus

4/b.)	2 pont
-------	--------

5. feladat	Összesen 7 pont
-------------------	------------------------

5/a.)

	korstílus	betűjel
1.	ókori görög / antik görög építészet	B
2.	romanika / román kor	D
3.	ókori egyiptomi építészet	-
4.	reneszánsz / quattrocento	C
5.	barokk / barokk stílus	E
6.	„organikus építészet” / 20. század első felének építésze	F
7	gótika / gótikus stílus	A

5/a.)

6 pont

5/b.)

C / F

5/b.)

1 pont

6. feladat	Összesen 5 pont
-------------------	------------------------

6/a.) Magyar Nemzeti Múzeum

6/a.)

1 pont

6/b.) klasszicizmus / neoklasszicizmus

6/b.)

1 pont

6/c.)

Lechner Ödön
Pécs: Zsolnay gyár

6/c.)

2 pont

6/d.) Szépművészeti Múzeum, Budapest
Magyar Nemzeti Galéria, Budapest
Esztergomi Keresztény Múzeum
egyéb elfogadható válasz

6/d.)

1 pont

7. feladat	Összesen 7 pont
-------------------	------------------------

7/a.)

1. Barabás Miklós: Alföldi táj gémeskúttal
 2. id. Markó Károly: Alföldi táj szivárvánnyal
 3. Munkácsy Mihály: Poros út
 4. Tornyai János: Bús magyar sors
- egyéb elfogadható válasz

7/a.)	4 pont
-------	--------

7/b.) Csontváry Kosztka Tivadar

7/b.)	1 pont
-------	--------

7/c.)

- Téli táj templommal
 Katedrálisrom a tölgyerdőben / Templom a tölgyerdőben
 Az Elba árterülete
 Az óriások sírja
 Férfi és nő a holdat nézi
 egyéb elfogadható válasz

7/c.)	2 pont
-------	--------

8. feladat	Összesen 3 pont
-------------------	------------------------

8/a.) sfumato / sfumato technika

8/a.)	1 pont
-------	--------

8/b.) olajfesték

8/b.)	1 pont
-------	--------

8/c.) Németalföld

8/c.)	1 pont
-------	--------

9. feladat**Összesen 4 pont**

9.)

Gótika	X
Klasszicizmus	
Impresszionizmus	X
Barokk	X
Divizionizmus, Pointillizmus	X
Romanika, Román kor	

9.)

4 pont

10. feladat**Összesen 4 pont**

10.)

1. B
2. C
3. D
4. A

10.)

4 pont

11. feladat**Összesen 7 pont**

11/a.)

1. A
2. B
3. E
4. F

11/a.)

4 pont

11/b.)

Signoria/városi tanács/városháza/köztársaság
Firenze

11/b.)	2 pont
--------	--------

11/c.) Mózes

11/c.)	1 pont
--------	--------

12. feladat**Összesen 13 pont****12/a.)**

Építészet	c, e, f
Szobrászat	a, b, e
Festészet	b, d

12/a.)	8 pont
--------	--------

12/b.)

ókori Egyiptom	B
ókori Mezopotámia, asszír kultúra	A
ókori Róma	C
ókori görög kultúra	-

12/b.)	3 pont
--------	--------

12/c.)

Átjáró, két különböző világ / két különböző szféra között
Határ vagy kezdet
Elválasztó, illetve összekötő elem
A megtisztulási folyamat kulcseleme
egyéb elfogadható válaszelem

12/c.)	2 pont
--------	--------

13. feladat**Összesen 6 pont****13.)**

A 19. század kiemelkedő jelentőségű csoportosulása volt az 1896-ban, Erdély területén létrejövő **nagybányai** művésztelep. Az alapításban a legfontosabb szerepet, a müncheni magániskolát vezető **Hollósy Simon** töltötte be. A csoport első korszakának tagjai voltak még Iványi-Grünwald Béla, **Réti István**, Thorma János és **Ferenczy Károly**. A festők fő témája a környezetet adó **táj/természet**. Itt jelenik meg először a magyar festészetben, a francia impresszionizmus festészetében alkalmazott **plein air** kifejezés.

13.)

6 pont

14. feladat**Összesen 8 pont****14.)**

Impresszionizmus	Expresszionizmus
Plein air	A belső tartalmat kifejező előadásmód
Claude Monet	Der Blaue Reiter
Párizs	München
-	Edvard Munch
-	A valóságtól elvonatkoztatott formanyelv

14.)

8 pont

15. feladat**Összesen 3 pont****15/a.)** Körösfői-Kriesch Aladár / Nagy Sándor

15/a.)

1 pont

15/b.)

- Festmény mint színes fényforrás
 - A mű színei megfestik a beáramló fényt, így alakíthatja belső tér hangulatát
 - Szakrális térben a fény szimbolikus szerepet is betölt
 - Színek szimbolikus szerepe
 - Dekoratív funkció, fény által hangsúlyozott festmény
- egyéb elfogadható válaszelem

15/b.)

2 pont